

Література:

1. Асмолов А.Г. Толерантность: от утопии к реальности // На пути к толерантному сознанию / А.Г. Асмолов. – М.: Смысл, 2000. – 255 с.
2. Балл Г.О. Про співвідношення принципів і толерантності // Педагогіка толерантності / Г.О.Балл. – 1997. – № 1-2. – С. 110-111.
3. Бойко В.В. Коммуникативная толерантность : методическое пособие / В.В. Бойко. – СПб. : МАПО, 1998. – 23 с.
7. Скок А.Г. Стан вивчення змісту та основних компонентів толерантності в психології // Актуальні проблеми психології. Соціальна психологія. Організаційна психологія. Економічна психологія // А.Г.Скок. – Т.1. – Ч.14 – К.: Інститут психології імені Г.С.Костюка, 2005.

УДК 159.9:331.54

*Щербан Тетяна Дмитрівна
Гоблик Володимир Васильович
Мукачівський державний університет
м. Мукачево, Україна*

ДЕЯКІ ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Входження будь-якого - випускника у професію, супроводжується виробленням необхідних умінь, навичок, способів діяльності, накопиченням власного досвіду практичної діяльності тощо. Цей напрямок, як показує аналіз наукових робіт, на сьогодні потребує систематизованих і комплексних досліджень. Професійна діяльність – неперервний процес розв'язання ряду практично-професійних задач. Таким чином, про результативність професійного становлення молодих спеціалістів можна судити передусім за тим, наскільки успішно вони будуть справлятися з розв'язанням професійних завдань.

Виходячи з цього, об'єкт нашого дослідження – психологічні засади підготування фахівця. Мета: дослідити основи компетентності фахівця - підготовленість до розв'язування професійних задач.

Нами проведено дослідження, в якому було охоплено 150 випускників, готовність до професійної діяльності яких оцінювали експерти-практики. У рамках описаного підходу оцінка підготовленості здійснювалась на основі узагальнення експертних суджень. Отримано наступні результати: 10% випускників мають високий рівень готовності до розв'язання професійних задач, 25% середній, 40% низький і 25 % дуже низький. Відповідно такий стан не може задовольняти сучасним вимогам.

Паралельно нами вивчалися труднощі у формуванні готовності до вирішення професійних завдань методом інтерв'ю. Встановлено, що дуже часто спостерігається розузгодження процесів оволодіння випускниками теоретичними знаннями та накопиченням ними практичного досвіду. Ці процеси співіснують ніби паралельно, не перетинаються, не зумовлюючи формування теоретично обґрунтованих конструктивних схем розв'язання

професійних задач, у всякому випадку, у тих випускників, чия підготовленість до розв'язання задач знаходиться на низькому рівні.

Таким чином, труднощі у підготовці спеціалістів, зумовлені невмінням використовувати теоретичні знання для розв'язання практичних задач, це свідчить про те, що майбутня професійна діяльність молодими спеціалістами буде виконуватися на емпіричному рівні, внаслідок чого необхідність обґрунтування способу дії та причин його вибору у даній ситуації часто просто випадає з поля їх уваги.

Серед найбільш істотних проблем у зв'язку з цим відзначимо: теоретичні знання більшості випускників (до 80%) знаходяться на рівні розрізнених положень, без необхідного осмислення зв'язків між ними. Окремі теоретичні положення у більшості не зведені в певні концепції, не доходять до рівня конструктивно-методичних схем аналізу проблемних ситуацій і прийняття відповідальних рішень;

Отже, професійна діяльність – неперервний процес розв'язання фахівцем ряду професійних задач. Досягнення ж цілей можливе лише через оволодіння студентами на етапі їх професійного становлення інтегральним умінням розв'язувати професійно-практичні задачі.

Процес професійного становлення спеціалістів набуває цілеспрямованості і продуктивності, якщо спеціально організовується навчання інтегральному розв'язуванню професійно-практичних задач.

Література:

1. Кривоконь Н.І. Соціально-психологічні аспекти формування професійної самосвідомості фахівців/ Н. І. Кривоконь // Проблеми загальної та педагогічної психології, т. II, ч.5.-2003.-С.188-19
2. Спири́н Л.Ф.Обучение студентов решению педагогических задач/ Л. Ф. Спири́н, М.Л. Фрумкин .-Ярославль. 1983.-213с.
3. Траверсе Т.М. Професіоналізація особистості майбутнього фахівця в галузі педагогічної діяльності/ Т. М. Траверсе // Проблеми загальної та педагогічної психології, т.V, ч.7.-2003.-С.289-294
4. Щербан Т. Д. Проблеми професійного становлення молодого спеціаліста/ Т. Д. Щербан, Г. В. Щербан// Особистість у соціальному, віковому та клінічному вимірі сучасного життя: збірник наукових статей.- Луцьк: Вежа-Друк, 2016. - С.377-382.
5. Щербан Т. Д. Деякі психологічні особливості підготовки успішного фахівця/ Т. Д Щербан, В. В. Гоблик/ Проблеми сучасної психології: збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка, Інституту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України.- Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2016.- Випуск 31. - С.569-582.
6. Яценко Т.С. Проблема дослідження несвідомої сфери психіки суб'єкта // Практична психологія та соціальна робота № 7.-2002.-С.10-16

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>